

Cheeti da Pawlo sa Waefeeso Gimba guri giyaada

Efeeso yaa yaamu gu kaari hari bara da ilacindoo gu biraa gu hhapee doó eteedine inkotii na Turuuki. Pawlo yaa ibiidi haa yaa kakaami Gimba gu Hhou gu Yeesu te'esii koraraa tami. (Yu'udii kitaabuu gu Yondu gu Ya/abimiisee 19). Hida wa/a gi /mbiri Yeesu yaamu hhakeesii haa yaamu gwaa ilaciyaage waaree. Qariqaaqari, ina giyaa ilii khiidimooge wane hhapee da Ruumige, ina gi handikimi cheetiti sa inay, ma sigi laqami idoo Iliitleemu giyaa ilii ilakhuukhu'usi inay /ambaraa Kristu. Slime, Kristu dugugi laqami rawaa gu idadu gonge khoodoo haa rawaa gu rawge.

Afamaraa gu 1-3 Pawlo ilakesaasidi, idoo Iliitleemu giyaa ilii leehhi hida kosi haa gigi ilabu'umi inay tlakwaroo dooinaa. Ilabu'urukee haraati amoo da ilagaasa inay haa Yeesu Kristu, hari amoo da gwaa'araa dosi haa hari slafaraa haa hiica/a dosi ayisago. Da hhe'esi, afamaraa gu 4-6 ina yaa caacaahhamisi hida goó /imbee Kristu, idoo gi ilii ibiidiyee hida daa ilagaasi gooy haa Kristu.

Cehheemisu gu Pawlo

¹ Cheetiti yaa daqa doyi dahhada ana Pawlo, ya/abimiisay gu Kristu Yeesu daa eteedi hari sla'amuu gu Iliitleemu. Ana sangu handikiikima

unkuray hida gu Iliitleemu gu Efeesoge waaree, goó ilakoomee /mbaraage haa ilagaasa doogunayge haa Kristu Yeesu.

² Ana firiirima ambee, hhoínay gu didiru haa qasaw goó daqa Iliitleemu dahha, Taataa goori haa daqa Looimoo gu Goõ Yeesu Kristu, ibiidiye sliimaa haa unkuray.

/aafaraa sandii hadisi hari amoo da Kristu

³ Iliitleemu, Taataa gu Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu dugu daareesiye. Ina hindii /aafu dandiray, hari /aafa goõ da muunaii daqeemoo gonge rawaa gu rawge haa kooroo dooba ari-maa, hari amoo da ilagaasa doori haa Kristu.

⁴ Iliitleemu giyaa ilii kahhiye tlehhinay kooroo, hindaay leehhi dandiray, hari amoo da ilagaasa doori haa Kristu hari sla'amuu kosi, ma hida gubasli tlakwaroo tleehhidani, haa gubasli dakoo pandaa dosii.

⁵ Ina hinda giyaadi hiileehha, ma ya'ay kosi tleehhidani hari amoo da Yeesu Kristu, hari hha'aloo dosi haa idoo giyaa iliislaiye ina loi.

⁶ Inkoo, Iliitleemu dugu daareesiye sa wan-qamee da hhoínay gosi gu didiru, sindaa pihhi dandiray hari amoo da Nankosi.

⁷ Hari amoo da Kristu, dandiray dandaa il-abu'umi, ma'aana dosi tlakwaroo doori dagaã ilamooyimi, hari hacimaa gu hhoínay gu didiru gu Iliitleemu.

⁸ Kara, ina sindaa hiiroogisi dandiray hhoínay-kee hari khisla, hari waaway gosi haa caah-hamuu kosi goõ.

⁹ Iliitleemu yaa yondiidi gimbaki qatlay giyaa ilii tlaa'asi sa dandiray ilakhuukhu'usa dosi daa yakwi waka'alee, hari hha'aloo dosi giyaa ilakhuukhu'usi hiigaasa hari amoo da Kristu.

¹⁰ Iliitleemu maa hiigaasi piimaa dosi giyaa ilakhuukhu'usi, qatlay giyaa qaasi gimaa ilii bu'udiye. Piimatee ti nahaã tuba, ina qaasi idadu goõ gu rawaa gu rawge waaree haa gu khoodooe waaree biraa gu tawaaloo da Kristuge.

¹¹ Slime hari amoo da Kristu dandiray dandaa aalimiisee tleehhidisi, dandaa ilii hhe'esi hiileehha ha Iliitleemu hari ilakhuukhu'usa dosi. Ina yoóti yondiidi gimba goõ hari piimaa da sla'amuu kosi.

¹² Teesaaqay, sa dandiray gwaa giyaadee ili-ipa'aru Kristu, Iliitleemu dugu daareesiye sa wanqamee dosi da didiri!

¹³ Slime unkuray see, qatlay gaa ilii akhasidiri ya/aboo da loi, Gimba gu Hhou sanguraa khawu ilabu'uru, hagi/imbidiri Kristu. Iliitleemu sangugi hadisi Muuna gosi giyaay fadidi, sa laqaru tuba, inkoo unkuray hanti khooslay gosi tleehhitiri sumuku.

¹⁴ Muunakee gu Iliitleemu ti hiilaasa dari slawaraa aalimetira goõ daay fadidi ha Iliitleemu sa hida kosi. Kara, gimbaki sanditi laqaaqana tuba, Iliitleemu afigweedi sumuku hida kosi. Iliitleemu dugu daareesiye sa wanqamee dosi da didiri!

Firoo da Pawlo

¹⁵ Sa gimbakee, ana qatlay gaa ilii akhasi, idoo goó ilii/imbidee Looimoo gu Goõ Yeesu, haa idoo goó iliisla'adee hida goõ gu Iliitleemu,

¹⁶ hoó mawaaba kawaraa /iisoo daqa Iliitleemuge sa unkuray, qatlay sangoó ilii firiirime pandaa dosii.

¹⁷ Ana ilakomaamida firoo Iliitleemu gu Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu, Taataa gu kooma wanqamee goõ. Ina sangu pihhiye unkuray Muuna gosi, ma hadisi sa unkuray waaway haa ma sangu hiitlaa'asi, magu caahhadiri ina nara'a.

¹⁸ Slime ana ha firiirima Iliitleemu hiitlaa'asiye ilaa gu muunaii kokuna, ma ariniri cencee dosi. Teesaaqay hay dahhasiday caahha iliipa'aru sangwaa hadisi qatlay Iliitleemu sangwaa ilii eteedi unkuray. Kara, unkuray caahhaday idoo Iliitleemu gimaa ilii/aafiye hida kosi hari hindaqaruumaa da wanqamee dosi.

¹⁹ Kara ma caahhadiri hiidahhasa dosi da didiri haa doóbasli ilakhuukhu'usa, sa dandiray goó /mbee. Hiidahhasatee ti leë haa hiidahhasatira tosi da didiri,

²⁰ giraa slafisi Kristu yaagii ca/í ayisago, haa gugi ibiidisi hari daba gosi gu /uya rawaa gu rawge.

²¹ Yade, Kristu yoóti tawaalina watemi goõ, hiidahhasa goõ, /uuru goõ gu tawaaloo, haa kofiyaa goõ, tlaatleesoo da koorotaa da inkoogo, haa koorotira naqatloo daa khocage.

²² Iliitleemu hii qaasi Kristu, ma giyaadimiisay gu idadu goõ tleehhidi,✧ sa kanisaa.

²³ Kanisaa ti slaqwa da Kristu,* hiigaasa dosi

✧ **1:22 1:22** Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 8:6. * **1:23 1:23**
Slaqwa da Kristu: Slaqwa da Kristu ti'ii ti hida hhaka'a goó /mbee haa goó iliipa'amee ina.

ina goó hacisa idadu goõ daqeemoo sliimaa.

2

Slafimaa wa'ay gu Kristuge

¹ Waka'alee unkuray haati kaka/adiri, sa gimba gu dakoo haa sa tlakwaroo dooguna.

² Qatlaykira unkuray haati yonditiri, hari ila-keesiru ibinaa da tlakwi da kooroti. Unkuray haati sirakontiri gimba gu tlaku gu kooroti haa gi akhamisidiri Sataanimoo goó tawaalima gieeri. Ina noó yondiidi yondu muunaiĩ gu hida goóba akhamisu Iliitleemu.

³ Slime waka'alee dandiray gonkotaa haati akhamisaniiba Iliitleemu inay pahha. Dandiray see, haati ibiidani hari hiigaamisuu gu slahhaah-haau goori gu slaqoo haa gi yondiidani gimba gwaa muuna boo/eesu slaqoo haa ilahudaa koti. Sa gimbakee, dandiray see hari ou goori haraatii boo/ani slawaraa /agitiru gu Iliitleemu, wakinay gooay goõ.

⁴ Teesaaqay see, Iliitleemu kona /awaariru wa/a. Ina hindaa slai dandiray hari sla'amuu kosi gu didiri.

⁵ Dandiray gaamati tuueenaa see sa tlakwaroo doori, ina sindaa qay dandiray slafimaa sliimaa haa Kristu. Gu lou, hari hhoinay gu didiru gu Iliitleemu unkuray dangwaa ilabu'umi.

⁶ Hari amoo da ilagaasa doori haa Kristu Yeesu, Iliitleemu hindaa hiitlaysi rawaage sliimaa haa Kristu, ma hindi ibiidisi sliimaa haa ina rawaa gu rawge, ma tawaalini haa ina.

⁷ Iliitleemu hindigi ilagaasi haa Kristu Yeesu hari hhoínay gosi gu didiru. Ina yaa laqi teesaaqay, ma laqami cabuuma dosi doóba ilakhua sa laqwaloo goó daa khoca.

⁸ Unkuray dangwaati ilabu'umi ha Iliitleemu hari hhoínay gosi gu didiru, hari amoo da /ámbaraa dooguna Yeesu Kristu. Gimbaki yaatii ca/ hari amoo da maguuma doogunaaba, haã ti idoo sangoó qaye ha Iliitleemu hari ihi'i.

⁹ Kara, hari amoo da yondu googunaaba gu hhou, heedi lensee hingimaa ba/atii gii duubi.

¹⁰ Iliitleemu hindaa tleehhi dandiray hari daba/i kosi, kara hari ilabu'uru, hindaa tleehhi harii /abeesa hindigi ilagaasi haa Kristu Yeesu, ma yondiidani yondu gu hhou, hiã Iliitleemu giyaa giyaadi ilakhuukhu'usa, dandiray magu yondiidani.

Ilagaasa daqa Kristuge

¹¹ Unkuray hida gu hhapapu wakinay hari amoo da laqwaloo dooguna dangooóti eteedina hida doóba daba/u ha Wayahuudi, inay gungooó eteedimee inay kilakoina, hida doó daba/ye. Daba/ukee dugoóti yondiidi hari daba/i gu hida. Unkuray slawaw idoo gaa iliiwantee waka'alee,

¹² dangwaa ilagaasiiba haa Kristu, dangwaati paslisi haa hida gu Iliitleemu doó eteedine Waisraeeli. Unkuray haa kontaaiba daqa ila/imbidukiray gu Iliitleemu giyaay fadidi sa hida kosi. Kara unkuray haati ibitiri koorooqe haa kontaaiba iliipa'aru, haa kontaaiba Iliitleemu.

13 Unkuray waka'alee haa segenge wantay haa Iliitleemu, inkoo hari ilagaasa dooguna haa Kristu Yeesu, danguraani khay ilaciyaa haa ina, hari amoo da ceedee dosi Kristu.

14 Kristu, ina loi sandaraa khay dandiray qasaw, hari amoo da ilagaasaraa Wayahuudi haa hida gu hhapapu wakinay, gi motoliya leẽ tleehhidiri. Ina yaa loolokhi bi'nakira gu kiiraa gwaay deehhu dandiray, haa gwaa /simu gi fa/ayaa tleehhidani.

15 Kristu yaa baci sariyatira da Musaa sliimaa haa ilakaawa dosi haa hiigadiru gosi hari amoo da gwaa'araa dosi. Ina gi ilagaasi hida gu motoliyati da cada, gi motoliya leẽ tleehhidiri da /abi. Ina yaati laqi teesaaqay, hari amoo da ilagaasa dooina haa ina, haa hiraagi khay qasaw tla/aã gooinay.

16 Kristu hari gwaa'araa dosi musalaabage, yaa baci kiiraa koina, gi ilagaasi Wayahuudi haa hida gu hhapapu wakinay, gigi ilagaasi inay haa Iliitleemu.

17 Slime Kristu yaa khay, gi kakaami Gimba gu Hhou gu qasaw sa unkuray hida gu hhapapu, gwaa segenge waaree waka'alee haa Iliitleemu, haa sa Wayahuudi gwaa ilaciyaa waaree haa ina.

18 Inkoo, hari amoo da Kristu dandiray goõ, Wayahuudi haa hida gu hhapapu wakinay, hiidahhasana iliisata Taataa, hari iliiawaraa da Muuna gosi.

19 Teesaaqay, inkoo unkuray hida gu hhapapu wakinay ti dahaa gooba kara, haa khocimiisee gooba. Unkuray ti yaamuloee sliimaa haa

hida wakinay gu Iliitleemu, slime hanti hida gu motoliya da Iliitleemu tleehhitiri.

²⁰ Unkuray ti mara daa tleehhi rawaa gu musingi daa qaasi ha ya/abimiisee haa tletimiisee da Iliitleemu. Ina Kristu Yeesu loi na tlaa/u gu didiru gu musingi.

²¹ Wa'ay gu Kristuge, mara goõ dugunti ilanunu'umisi nara'a haa duguti qadidisi, ma mara gu didiru tleehhidi daa tlinti'isi sa Looimoo gu Goõ.

²² Kara, ilagaasa doogunay haa Kristu, unkuray danguti ilanunu'usi sliimaa haa wakinay goõ goó /imbee, ma daqa da ilii ibinaa da Iliitleemu tleehhitiri, hari amoo da Muuna gosi.

3

Yondu gu Pawlo daqa hida gu hhapapu wakinayge

¹ Ana Pawlo dinaa khiidimi jeerage, sa gimba goó kakaamee gimba gu Kristu Yeesu, sa unkuray hida gu hhapapu wakinay.

² Gu lou, unkuray haa hhe'esidiri haa akhasidiri, yondu gu hhoínaykira gu Iliitleemu sinaa hadisi sa unkuray.

³ Iliitleemu sinaa laqami hari amoo da hiitlaa'asa, ilakhuukhu'usa dosi daa yakwi waka'alee, idoo sangwaa ilii giyaadi gooay handikuru hari gimba gu qunqumaadu.

⁴ Qatlay unkuray ga ilii somintee gimbaki, haay dahhasiday baraslawa, idoo ana ga iliikhue siiritee da Kristu.

⁵ Siiritee, Iliitleemu giyaay tlaa'asiiba sa hida gu laqwaloo waka daay catidi. Inkoo hari

amoo da Muuna gosi, siiritee gingii tlaa'asi sa ya/abimiisee haa tletimiisee dosi daa tlinti'isi.*

⁶ Siiritee na nahaã tuba, hari amoo da Gimba gu Hhou, hida gu hhapapu wakinay, slime ti aalimiisee da /aafaratira da Iliitleemu sliimaa haa Wayahuudi. Slime hida hhakee ti daqeemoo gu slaqwa leẽ da Kristu, haa digoóti ilagaasi hiifadiduu gu Iliitleemuge hari amoo da Kristu Yeesu.

⁷ Ana haati yondimiisay gu Gimbaki gu Hhou tleehhidi, hari amoo da hhoinay gu didiru sinaa hadisi ha Iliitleemu harii dahhasa dosi doó yondiida yondu.

⁸ Ana haniti cokoí ba/ay da hida goõ gu Iliitleemu. Teesaaqay see, Iliitleemu hinaa pihhi hhoinayki gu didiru gu kakaaru sa hida gu hhapapu wakinay, /aafaraa doó slaye daqa Kristuge doóba hiidahhasa faadoo.

⁹ Kara ma ilakeesi pandataa sa kila heedi, ilakhuukhu'usa da siiriti daa yakwi waka'alee ha Iliitleemu, gwaa tleehhu idadu goõ.

¹⁰ Piimaa da gimbakee ti nahaã tuba, inkoo hari amoo da kanisaa, Iliitleemu laqane waaway gosi gimba gonge, daqa tawaaloo gonge haa daqeemoo gonge gu kooroo doóba arimaa.

¹¹ Haã ti piimaa da Iliitleemu yadaa tlaatleesogo. Piimati Iliitleemu giyaa hiigaasi hari yondu daa yondiidi ha Looimoo goori Kristu Yeesu.

¹² Inkoo, hari ilagaasa doorii haa Kristu Yeesu, dandiray ha kona /atlimaa gu dawaraa daqa

* **3:5 3:5 tletimiisee dosi daa tlinti'isi:** Tletimiiseti daa uumi ti'ii ti hhakiraaba gu Ila'imbidu gu Qaru, hhaã ti tletimiisee da ila'imbidu gu /abu.

Iliitleemuge hari amoo da /imba Kristu.

¹³ Teesaaqay, ana hangu firima hhanti simbarii gwa'atay, sa laba'asu goó slaslawe sa unkuray, sa gimba, gimbakee hiraa khay muree daqa doogunay.

Firoo da Pawlo sa hida gu Efeeso

¹⁴ Qatlay goó ilii slaslawe gimbakee goõ, ana hoóti keebеeida pandaa da Taataage, haa gi firima daqa dosii.

¹⁵ Ina na hiica/amuu gu motoliya dosi goõ da rawaa gu rawge waara haa da khoodooge waara.

¹⁶ Ana firiirima Iliitleemu, dangwii /atlisiye hari pihharaa /uuru muunaiĩ kokunay. Ina teesaaqay laqi hari amoo da Muuna gosi, haa hari wanqamee dosi doóba ilakhuukhu'usa.

¹⁷ Kristu ibiidiye muunaiĩ kokunay hari amoo da /imbaraa ina. Te'esii, sa gimba danguũ qadidisi nara'a musingi gu sla'amuu kosiige,

¹⁸ unkuray sliimaa haa hida goõ gu Iliitleemu, hiidahhasiday baraslawa bareemoo sliimaa sla'amuu gu Kristu, idoo gu ilii didiru.

¹⁹ Kara unkuray ma caahhadiri sla'amuu gu Kristu, goó hiicata caahhamuu goõ gu hida, haa teesaaqay dangu hacisiye sumuku hari bu'udisa goõ da Iliitleemu.

²⁰ Inkoo, Iliitleemu dugu daareesiye sa /uuru gosi goó yondiida muunaiĩ kotii. Hari yondukee, ina hiidahhasi yondu gimba gu baka'asa hari khisla, hiicata da gimba goõ, goó firiirine haa goó ilahudeemisane.

²¹ Iliitleemu dugu daareesiye sa wanqamee dosi doó laqane daqa hida gu kanisaa dosii haa

daqa Kristu Yeesuge, koraraa haa koraraa goóba hiifaakoo. Guti lou.

4

Ilagaasa slaqwa da Kristuge

¹ Teesaaqay, ana gu khiidimooge waara, sa yondu gu Looimoo gu Goõ, hangu tlaatlaqasa ambee, ibiida ibidinaa daraay boo/odi eteeda doogunay, sangwaa eteedi ha Iliitleemu.

² Balalu sliimaa kooma murumu'uumaa haa qabidinoo. Kara, hangu hiikaasidee hangugi ilamooyiyintay unkuray haa unkuray hari sla'amuu.

³ Unkuray maguumida iliikooma ilagaasa daroo khaye ha Muuna gu Iliitleemu, hari ili-qaasa qasaw gu tla/aã googunay waara.

⁴ Dandiray gonkotaa guti slaqwa leẽ gwaa oowee Muuna leẽ daqa Iliitleemugo, idoo danda daa ilii eteedi gooy ha Iliitleemu, ma slayni iliipa'aru leẽ.

⁵ Wana Looimoo gu Goõ leẽ, /ambaraa leẽ, haa hiinunqudisa leẽ.

⁶ Wana Iliitleemu leẽ, ina na Taataa gu hida goõ, gu rawaa gu idadu gonge waara, goó yondiida hari amoo goõ, haa goó ibiida wa'ay gu gonge.

⁷ Inkoo, kila heedi tla/aã goorii suguũ hadisi /uuru doó hadisiye hari hhoinay gu didiru, hari ilakhua sugwaa pihhi ha Kristu.

⁸ Teesaaqay, Handikaa da Iliitleemu yoó kaada tuba,

“Kristu giyaa ilii cindarooisi rawaa gu rawge,
yaa hii/utli hida daa khiidimi,

gi hadisi sawaadii sa hida kosi.”☆

⁹ Inkoo, kaawarati tuba, “Yaa cindarooisi rawaa gu rawge,” amoo dosi na mala? Gimbaki, na kaawaraa slime tuba, Kristu yaatii /eeti gesaa khoodoo.

¹⁰ Ina gwaay /eetu ti'ii khoodoo, nama ina leē gwaa cindaroosu rawaa loii, hiicataraa da raw goō. Ina yaa teesaaqay laqi, ma hacisi idadu goō daqeemoo sliimaa.

¹¹ Hikee na ina gwaa qamidu wakinay ya/abimiisee, wakinay tletimiisee, wakinay hiiqoomiisee da Gimba gu Hhou, wakinay de'emiisee haa wakinay maarimamaa.

¹² Ina yaa teesaaqay laqi, ma hii/atlisi hida gu Iliitleemu, ma yondiidiri yondu gu Kristu, slaqwa da Kristu dagama tleehhi.

¹³ Gimbakee ilakona qatlayka'a naqatloo, dandiray goō gamaa iliidaane ilagaasa da/imba doorii, haa hari caahharaa Nanku Iliitleemu. Te'esii, dandiray hida gwaay /atlee tleehhidana, haa gi daana qadoo da hiigaasa da Kristuge.

¹⁴ Inkoo, dandiray hhanti daaqay gu digidakwi tleehhidana karaai. Kara, dandi hhanti hi-ifahhamisi haa dandi hhanti hiikwakwahhi ha pupuiya da caacaahhamisu paslaapasloo. Caacaahhamisukee daroo khayee ha hida goō hi-icoridee wakinay, haa gigi papa/eedeesiyay hari qeeraa koina.

¹⁵ Teesaaqay see, bere ha iliikona gimbuumisu gimba gu lou hari sla'amuu, hii/atlana hati amoolaa Kristu tleehhidana gimba gonge, ina gu saga gu kanisaa.

☆ 4:8 4:8 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 68:18.

¹⁶ Daqa dosaago, slaqwa goõ dagoóti ilanunu'usi sliimaa hari iliawa da kila daqa, yoóti ibita haa hingigi tlehheda ina lenkosi, te'esii slaqwa goõ diirayda hari sla'amuu.

Ibinaa da/abi daqa Kristuge

¹⁷ Inkoo, ana hangu ilii/oo/a unkuray hari uma gu Looimoo gu Goõ ambee, maw ibinaa kara hida gu hhidimee gooy Iliitleemu giyoó ilii'ibiidiyee, ilahudaa koinay gu tlakwige.

¹⁸ Hida hhakee caahhamuu koina hhanteege wanay. Kara inay segenge wanay haa slafimaa doó hadisiye ha Iliitleemu, sa gimba gu bawma da wa'ay koinay waara haa sa karahhamuu gu muunaiĩ koina.

¹⁹ Gu lou, hida hhakee yaa papa'iri haa konaai-iba kara ilamuree da yondu gimba gu tlaku. Inay hingoótii lu/uminay sa yondu gimba gu tlaku haa gu slahhaahhaau. Kara, inay yoóti ilakonay yondu hari buhhuuma gimba gu slasla'iima.

²⁰ Teesaaqay see, unkuray hangaa teesaaqay caacaahhamisidiriiba gimba gu Kristu.

²¹ Inkoo unkuray haguũ akhasidiri Yeesu, haa dangugi caacaahhamisi gu lou daqa dosaago.

²² Unkuray dangwaa caacaahhamisi kwah-haraa sumuku ibidinaa dooguna da waka'alee sliimaa haa yondu gosi. Ilahudaa kokuna gu tlakwi hingwaa ilahufidiri haa gi tlakweemisiri waaway googuna.

²³ Inkoo, dangutii/abeesi muunaiĩ kokunay haa ilahudaa kokunay.

24 Kara laqama ibinaa da /abi, doó tlee-hhiye hari ila'aa'aatisa da Iliitleemu, ibinaa daa tafa'adi da loi haa daa tlinti'isi sa Iliitleemu.

Ilakaawa da ibinaa da/abi

25 Teesaaqay, maw afa'afuumaa, kila heedi gimbuusiye gimba gu lou sa dana'a gosi.✧ Sa gimba, dandiray goō ti daqeemoo gu slaqwa leē da Kristu.

26 Bere haã slahhaahhaa'adiri, hhanti/ɔmbiday slahhaa'amee dooguna, ma /ɔsinti unkuray ma yonditiri tlakwaroo.✧ Letu hhantii huuda slahhaa'amee dooguna kakhada hiifaaka.

27 Kara, hhanti qayday mucu sa Biriisimoo danguma kabaʼi.

28 Fiisiisay hhanti kara fisina, ina hiti yondi-idiye yondu gu hhou hari dabaĩ kosi ina loi, ma slay idoo da hadisa sa hika'a gubasli idoo.

29 Unkuray hhanti gimbuumisiday gimba gu tlaku, ba/ay hiti gimbuumisa gimba gu hhou gu illiawa hida wakinay. Kara, hiti gimba guroó khawa hhoínay daqa hhaka'ay gu akhamisee.

30 Slime hhantii li/eesiday Muuna gu Iliitleemu, ina na caqariya da Iliitleemu daqa doogunay da laqama tuba, unkuray ti hida kosi, haa ti ma'asa da Iliitleemu tuba, baloo yaa khocida Iliitleemu gimaa ilii ilabu'une unkuray.

31 Unkuray kwahha sumuku daqa doogunaa qada, qupidaa, slahhaa'amee, dihhay, belende-qemisuu haa tlakwaroo goō.

✧ 4:25 4:25 Yu'udii kitaabuu gu Sakariyaa 8:6. ✧ 4:26 4:26 Yu'udii kitaabuu gu Daareesoo 4:4.

³² Hangu iliia'aydee haa sangu /awaariirintee unkuray haa unkuray. Hangi ilamooyiyintee, idoo Iliitleemu gooy giyaa ilii ilamooyimi unkuray hari amoo da Kristu.

5

Ibinaa cenceege hari sla' amuu

¹ Teesaaqay, unkuray ilakeesima Iliitleemu, sa gimba unkuray ti ya'ay kosi gi slaiye.

² Hangu sla'aasla'adee qatlay goō, idoo Kristu gooy hindaa ilii slai dandiray, highi gwaai sa dandiray. Ina highi ca'asi ibinaa dosi sa dandiray, sadaaka da da'araa pahha da tafu hhoi, doó muunaboo/eesa Iliitleemu.

³ Gimba gu slipalauuma, gu slaslá'ima haa slahhaahhaau gu slawaraa khooslay wa'a, dugu hhanti una sumuku tla'aã googunay. Sa gimba, gimbaki hiraay boo'iiba daqa hida gu Iliitleemuge.

⁴ Slime, ilamuree, coco'omoo gu bawma haa yaqaayee, gimbaki goō hhanti wana daqa doogunay. Ba'ay unkuray hiti kooma /iisoo daqa Iliitleemuge.

⁵ Gimbakiige unkuray baraslawu nara'a tuba, kila slipalauusay, slaslá'isay, haa gu kooma slahhaahhaau gu tlaku, etaa maa aalinaaba Tawaaloo da Kristu haa da Iliitleemu. Heedi gu kooma slahhaahhaau gu tlaku, heediki ti hika'a pahha goó firiirima sanaamamuu.

⁶ Heedi lenseei hhanti hiicori unkuray hari gimba gu ihii'i kilesi, sa gimba da hikee gooy,

Iliitleemu yoó/agitina hari qupidaa kosi hhaka'a goóba akhamisu ina.

⁷ Teesaaqay, unkuray hangu hhanti ilagaasiday haa hida hhakee yondu gooina gu tlakuge.

⁸ Waka'alee unkuray haa hhanteege wantay. Inkoo, unkuray ha cenceege wantay, sa ilagaasa dooguna haa Looimoo gu Goõ. Teesaaqay, ibiida ya'ay gu cencee pahha.

⁹ Slawaw tuba, cencetee yoóti laqwalida/aamu guroó khawa hhoínay paslaapasloo, ibinaa daa tafa'adi haa gimba gu lou.

¹⁰ Baraslaw ti mala noó muunaboó/eesida Looimoo gu Goõ.

¹¹ Kara, unkuray hangu hhanti ilagaasiday haa yondu gu hhantee goóba faydaa, ba/ay hitii tlaa'asakunay pandataa.

¹² Gu lou, ti ilamuree kaawaraa see gimbaka'a hida goóba/imba, giyoó yondiidiyee hari siiri.

¹³ Teesaaqay see, kila idoo doó hiicencuudisiye ha cencee, dagoótii tlaa/asi pandataa.

¹⁴ Sa gimba cencee noó laqanta kila idoo dagama arimi nara'a. Haã na idoo soó kaayiye tuba,

“Tlayii, ugu gu gu'uu'uma,

slafe ayisago,

ina Kristu sugwii cencuudisi.”

¹⁵ Teesaaqay, unkuray khu'uma nara'a idoo goó ilii'ibitee. Hhanti ibitay hida gubasli pahha waaway, hiti ibiida hida gu koomee gooay waaway.

¹⁶ Inkoo, unkuray ilabu'uma qatlay googuna ga kontee, hari yondu gimba gu hhou, sa gimba balalu hhanki guti tlakwaroo.

17 Sa gimbakee hhanti dakusiday waaway, ba/ay hiti caahha, idoo Looimoo gu Goõ gi illislaiye, unkuray ma yonditiri.

18 Kara, hhanti ooniimitay hari difaay,* sa gimba hatee hiroó khayda hhamisaraa daqa heedige. Ba/ay unkuray danguti hacisiye Muuna gu Iliitleemu.

19 Gimbuusa unkuray haa unkuray gimba gu Daareesoo, raa'a raa'amu muunaiĩ kokunaa gu daareesa Iliitleemu. Sugu raa'adee hari muunaiĩ goõ Looimoo gu Goõ Yeesu.

20 Balalu sliimaa kaawa /iisoo daqa Iliitleemu Taataage sa gimba goõ, hari uma gu Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu.

21 Kara, hangi murimitee unkuray haa unkuray, sa laqaru muree dooguna sa Kristu.

Caacaahhamisu sa hhawatee haa tigay

22 Unkuray tigay, muriida hhawatee kokuna, idoo goó ilii muritee gooay Looimoo gu Goõ.

23 Yondiida teesaaqay, sa gimba hhawata ti saga gu hadee dosi, idoo Kristu gooay gi ilii saga gu kanisaa, hatee da slaqwa dosi. Ina na Ilabu'umiisay gu slaqwatee.

24 Inkoo kanisaa gooay giyoó ilii murite Kristu, namati teesaaqay tigay muriidiyee hhawatee koina gimba gonge.

25 Unkuray hhawatee, sla'a tigay kokuna, Kristu gooay idoo giyaa ilii slai kanisaa dosi, hingigi hadisi gwaa'araa sa inay.

* **5:18 5:18 difaay:** Buraa da/aamu waku doo tinqimi, uma gosi naa sabiibu.

²⁶ Ina yaa teesaaqay laqi, ma tlinti'isi kanisaa sa Iliitleemu, gigi ilabuusli hari ma'ay haa hari gimba gosi.

²⁷ Teesaaqay, ina ma slay kanisaa da kooma wanqamee, dabasli dakoo, tlakwaroo haa dooba iliikaawa gimba lensee gu tlaku.

²⁸ Namati teesaaqay, hhawatee kwanda gi slaiyee tigay koina ubee slaqoo koina. Heedi goó sla'a hadee dosi, hingoóti slai ina loi.

²⁹ Wanaaba heedi gu waka slaqwa dosi ina loi. Ina giyoóti /agimisi haa giyoóti khu'una nara'a, idoo Kristu gooay giyoó iliikhu'une kanisaa dosi.

³⁰ Dandiray goó goó/ímbee ina, ti daqeemoo gu slaqwa dosi Kristu.

³¹ Handikaa da Iliitleemu gooay giyoó ilii kaade tuba, “Sa gimbakee, hhawata may taataa haa iyoo dosi, hingigi ilagaasi haa hadee dosi. Te'esii inay cada koinaa gi slaqwa leẽ tleehhidiyay.”✠

³² Siiriti dati didiri. Inkoo, ana hati giimaamisa gimba gu Kristu haa kanisaa.

³³ Teesaaqay see, kila hhawata tla/aã googunay slaiye hadee dosi, idoo hingoó iliislaiye gooay ina loi, hadee see kwanda gi murite hhawata gosi.

6

Ilakaawa sa daaqay haa ayiĩ koina

¹ Unkuray daaqay, sa gimba danguũ ilagaasi daqa Looimoo gu Goó, akhamisa ayiĩ kokuna haa amu kokuna, hĩ na gimba gu hhou ga yonditee.

✠ **5:31 5:31** Yu'udii kitaabuu gu Tlaatleeso 2:24.

² Ilakaawa da pandaa da kooma hiifadidu yoóti kaada tuba, “Muriidi taataa googu haa iyoo doogu,

³ ma sugu hadisi hhoinay haa ma ibiti balalu wa/a ti'ii khoodoo.”✧

⁴ Unkuray ayiĩ, hhanti slahhaa'amisiday ya'ay kokuna. Ba/ay hiti omakina hari waaway haa hari caacaahhamisu goó daqa Looimoo gu Goõ dahha.

Ilakaawa sa tongee haa looe dooina

⁵ Unkuray tongee, akhamisa looe dooguna da ti'ii waara khoodoo. Akhamisakina hari tla'amee haa hari muuna gu hhou. Teesaaqay laqa, idoo goó ilii akhamisidee gooy Kristu.

⁶ Teesaaqay laqa ti qatlay giyoó iliiwanee kile-siiba, mangu slairi. Ba/ay unkuray hiti yondiida hari muuna leē, Iliitleemu idoo gi iliiislaaye, sa gimba unkuray ti tongee da Kristu.

⁷ Unkuray yondiida hari piimaa da hhoi sa Looimoo gu Goõ ti sa hida gooba.

⁸ Kara, unkuray caahha tuba, Looimoo gu Goõ hadisi sa kila heedi/aliya, sa yondu gosi gu hhou giyaa yondiidi, bere ina gimati tongimoo baku tongimoo gooba.

⁹ Unkuray see looe, yondiida sa tongee dooguna hari amotee teesaaqay, haa hagi hhantii tla'ameedisiday inay. Unkuray slawaw tuba, unkuray haa tongee dooguna, Looimoo googuna ti leē, ti ina gu rawaa gu rawge waaraa, ina konaaba hiilehhdidu.

✧ **6:3 6:3** Yu'udii kitaabuu gu Hiislaslaw gu Sariyaa 5:16.

Khasima goõ gu Iliitleemu

¹⁰ Hiigaasooge, hhiee koi qadimida nara'a ilagaasa doogunayge haa Looimoo gu Goõ, haa harii dahhasa da /uuru gosi gu didiru.

¹¹ Inkoo, owawu khasima goõ sangoó hadisiye ha Iliitleemu, ma hiidahhasidiri kanisa qwaa/i goõ da Biriisimoo.

¹² Sa gimba gau goori, ti tla/aã gooriiba haa hida gu kooroti. Gau goori ti tla/aã goorii haa sirikaarii da gieeri gu tlakwi haa /uuru gu muunaĩ, goó tawaalimee kooroti da hhantee yadaa kooroo handoóbago arimaa.

¹³ Sa gimbakee, owawu khasima goõ sangoó hadisiye ha Iliitleemu, ma hiidahhasidiri qadimidu nara'a, balotira da tlakwaroo gimaa ilii khayde. Unkuray gamaa hhe'esidee kaba/a gaukee, qadimidu nara'a.

¹⁴ Teesaaqay, qadimida nara'a, hari oowaraa gimba gu lou gu Iliitleemu, coo/ay pahha doó daasiye khiringe. Oowa ibinaa daa tafa'adi imbagoo da sikhima pahha dari goiru muunaĩ.

¹⁵ Kara kooma kwayru gu kakaaru Gimba gu Hhou gu qasaw, ye/eetoo pahha goó daamisidee ye'eeroo kokunay.

¹⁶ Balalu sliimaa oowa /ambaraa imbagoo pahha dabaiĩ kokunay, hiidahhasiday hhamisa fayee gu aslaa gu Sataanimoo.

¹⁷ Oowa ilabu'uru kofiyaa dooguna pahha da sikhima dangoó ga/awa. Kara, oowa gimba gu Iliitleemu pangaa pahha sangoó hadisiye ha Muuna gu Iliitleemu.

¹⁸ Hari saariruu goõ haa firoo paslaapasloo,

saarima qatlay goõ hari /uuru gu Muuna gu Iliitleemu. Teesaaqay, diliqa hhanti ba/aa/atayi, tay firiirintay sa hida goõ gu Iliitleemu.

¹⁹ Slime ana see sini firintee, Iliitleemu sin-ima pihhi gimba ga gimbuuse, ma hiidahhasi kakaaru siiri da Gimba gu Hhou hari/atlimaa.

²⁰ Ana ti kwasluumuuday gu Gimbakee gu Hhou, gimati qatlaykii see ga ilii khiidimooge waare. Teesaaqay, sini firintee daqa Iliitleemuge, ma hiidahhasi kakaaru Gimba gu Hhou hari/atlimaa, idoo dini iliislaaye gooy.

Cehheemisu gu hiifaakoo

²¹ Inkoo, ana sla'a unkuray ma caahhadiri gimba goy. Sa gimbakee, haani ya/abi Tikiiko hhia goori ga slae, slime ina ti yondimiisay daa /imbi ilagaasage haa Looimoo gu Goõ. Ina sangoo kaay unkuray gimba goõ ga yondimaamide.

²² Ana hagwaani ya/abi daqa doogunay sa piimati loi ambee, unkuray ma caahhadiri gimba goori, haa ma dangu muuna hii/atlisi.

²³ Ana sangu firiirima ambee, qasaw, sla'amuu haa /imba goó daqa Iliitleemu Taataa dahhee, haa daqa Looimoo gu Gongo Yeesu Kristu, ibi-idiye sliimaa ha unkuray.

²⁴ Hhoinay gu didiru gu Iliitleemu, sliimaa wane haa hida goõ, goó slae Looimoo goori gu Goõ Yeesu Kristu, hari sla'amuu gu lou. Guti lou.

Burunge
Burunge: Ilaʼmbidu Gu /abu hari Burungaisoo
(Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Burunge

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

5fd9f69c-03b6-5343-85b8-5043bec70185